

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e182179/facsimile.pdf> (tilgået 01. august 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

den paagjældende Troppesædning og anmode den om at forfatte sig en Stillingssmand; men ere nu de Betingsfør, som Afstelingen opgjæver, ikke tilfredsstillende, s. Gr. Stillingssmanden for det, som saar det jo ender Udførelsen frit for, selv at jeg sin Stillingssmand og derpaa at henvende sig til Bataillonen eller Regimentet med ham. Den militære Afsteling bryder sig ikke stort om de foresatte Afsteler, men den erfarer sig paa de Stæder, hvor den Paagjældende har opholdt sig, om hans Forsøds, og den kommer paa den Waade forbeholdt sig til den næst paatværende Raadshand om ham. Er nu hans Forsøds saaledes, at man kan være tjent med ham, saa indskrives Afstelingen, at Stillingen maa forøges, og den bliver da i Almindelighed beroliget; thi man maa ikke antage, at Stillingen ganske er overladt til vedkommende Regimentis eller Bataillons Raadighed — nei, de staae under Control, og det er vistnok ganske i sin Orden.

Det er bleven sagt, at de, som blive stillede paa Sektionserne, senere blive bevoiste af vedkommende Troppesædninger, og at de da vilde have Ret til at underlægge de Vedkommende Forsøds. Jeg maa dertil bemærke, at naar den Stillede kommer til Bataillonen eller Regimentet, saa underlægges hans personlige Beskaffenhed; man giver sig altsed ikke af med hans foregaaende Vandel, der forelægges ikke saameget som en Kritik (Jeg er Retten af en saadan Commission, og jeg hender den derfor temmelig naer), og dog hender det sig ikke saa sjelden, at den, der er bleven anset ved Sektionen, bliver caeteris restibus af Stillingen. Dermed er en anden Ulempe foruden, nemlig den, at naar Stilleren paa Sektionen har truffet Accord med en Stillingssmand, saa maa han betale en ikke ringe Sum paa Hazanden; han maa søge for hans Rejse fra og tilbage fra Troppesædningerne, og naar nu en saadan Stillingssmand bliver caeteris restibus, saa har Stilleren ubegribelig og ikke ubetydelig Pengelid til ingen Rytte, thi man indser vel nok, at der ikke kan være Tale om, at Pengene i et saadant Tilfælde kunne blive tilbagebetalt.

Man har fremdeles formænt, at det af mig stillede Forslag vilde medføre en Indskrænkning i Stillingssmandens Frihed. Jeg troer at have godgjort, at den Waade, at stille for sig ved Regimentet eller Bataillonen, kan gaae for sig uden nogen Vaarskelighed, og det er ikke usandsynligt, at Sagen i Fremtiden vil stille sig saaledes, at hver Regimenterne ligge i Garnison, vilde de være istand til at staae de foresatte Stillingssmand. Jeg troer endogaa, at dette vil medføre en større Lettelse i det hele Stillingssmandens, da Troppesædningerne, som bekendt, ere forbeholdt over det hele Land, saa ser jeg ikke, at Stillingen ved Regimentet vilde medføre nogen Indskrænkning eller nogen Ulempe for den, der saaledes vil stille for sig. Det arede Udsvalg har til den endelige Behandling stillet et Forslag, som for en Deel nærmer sig mit, men det efter Udsvalget er bestemt, at Stillingen forinden Medtiden bliver at berigtige for Sektionen, men efter den Tid alene for den vedkommende Troppesædning; Udsvalget har nu foreslaaet, at den Vedkommende kan falde stille for sig ved Sektionen, saalange denne er samlet, hvorefter fremgaaer, at flere Stillingssmander vilde foregaae ved Troppesædningerne. Jeg har imidlertid søgt at godgjøre, at Stillingen, saalange Sektionen varer, næsten er en Almindelighed, og at Stilleren set ikke ved, til hvilken Afsteling han skal stilles. Jeg mener derfor, at mit Forslag i denne Henseende forjænter at komme i Betragtning, og jeg skal derfor anbefale det til den arede Forsamling.

Jeg har endnu tilladt mig at stille et Forslag i Forening med den arede Rigsdagssmand for Njenshavns Amts 3die District (Wæst), nemlig, at der i Paragraphens sidste Afsteling udgaaer: „og vil paatage sig et Mars langere Tjeneste, end Stilleren har tillagt.“ Den arede Drejser har her til høret, at man ikke har fundet Anledning til at lade Udgangen for Stillingssmanden. Jeg troer ingenstunde, at det kan gaae Afgangen lettere, om ogsaa det ene Mars falder borte; thi det er foreskrevet, at der skal indskrives en saadan Tillægsafsteling, og en saadan Tillægsafsteling er endog ikke, uden at den Paagjældende foresatte erklære, at de Ønske, som han anfører, ere af den Beskaffenhed, at det kunde anses for tilraadeligt, at han gaaer

ud, og derpaa stier der Indstilling til Ministeriet, som rejseberer i Sagen. Jeg skal dog saaledes troe, at saadanne Forsødsregler for at Friidagelse ikke for ofte skal finde Sted, maa være tilstrækkelig. Der indskrives endvidere derved behændig en paabemæret Mand for Forsættningen, som vel er værd at lægge Merke til, men det berimod ved den anden Stilling er en usaaubemæret Mand, der gaaer over til Forsættningen. Der til kommer endnu, at saaledes som Vedkommelsen er tilfaldt i Udsvalget, vil den frembyde megen Vilkaarlighed med Hensyn til dens fremtidige Anvendelse. Der saar nemlig, at han skal paatage sig et Mars langere Tjeneste, end Stilleren har tillagt; men det er vittensligt, at den, der er indtraadt i Tjenesten, har sine egne Tjeneste af udført, nemlig Tjeneste i Garnisonen, ilinien, i Krigsretseren og i Forsættningen. Det er ikke vistnok oplyst, saaledes som det kunde, hvor han skal tjene, og hvorledes man vil kunne afgjøre dette Spørgsmaal under den endelige Behandling, det ser jeg ikke, og da der er stor Forskel paa, om han skal tjene et Mars længere i Garnisonen eller i Forsættningen, hvilket Stedet saa godt som intet har at betyde, saa forekommer det mig, at denne Vedkommelse er af den Beskaffenhed, at den forinden kunde have været forelagt Forsamlingen.

Andræ: Jeg troer ikke, at man vil kunne midsende, at de Talere, der vove at optræde som Forsættere for Lovforslaget § 23, de finde sig i en meget mild Stilling. De Rigsdagssmand, der have angrebet denne Paragraph, have paabemæret sig Principer, der ei blot i og for sig, men fremfor Alt i vor Tid, jeg kan vel sige, i denne Tid, have saa store Sympathier, at det er vanskeligt, ja, farligt endog blot at paatage sig Stien af at komme i Opposition imod dem. Det er saaledes blevet viitet, at Stillingen gaae det umuligt at gjenneføre Ugheden, det demokratiske Righedsprincip, som man har kaldet det, og som i Sandhed kunde gjerres gjældende, at Stillingen opbærer den almindelige Værnepligt, at den gaae den til en blot Illusion, at den saaledes Lars bliver franset derved, at Stillingen er en Friidagelse for en personlig Forspligtelse, som ingen Statsborger kan jordre sig fritaget for, ja, det er endog bleven sagt, at den indeholder et Raaforsøds af Liv og Død. Jeg troer saaledes, at man er vederrettiget til at forvare sig imod, at man skulde være en mindre varm Ven af disse Principer, naagiet man vover at optræde imod de Paagjænder, man bygger paa dem; jeg mener, at man med Ret kan sige, at man fuldkommen anerkender disse Principer uden at billige den Anvendelse af dem, der er lagt til Grund for de arede Rigsdagssmands Forsøds. Hvis man vil bevise en saadant Sætning, saa troer jeg, at der er to Veie, ad hvilke man kan gaae dette. Hvis man saaledes tager den Sætning: Stilling er forfatlig (Jeg maa nemlig fra mit Standpunkt sige, at det er en saadant Sætning), og man vil bevise Rigtigheden heraf — hvilket jeg fra mit Standpunkt maa anse for umuligt —, saa kan man enten gaae ud fra Stillingen, hvorefter her er Tale, og gienneet et Raafonnement, der paa eet eller andet Sted ligger af en eller anden Drejser eller Mangel, endelig komme til, at den er forfatlig; men denne Veie tilfredsstiller sjelden dem, der benytte den, thi om de end ikke have nogen Mars Erfendelse, saa have de dog en indre Bøvelse af, at deres Raafonnement er drøstholdent. Der er en anden Veie, som er mere tillokkende, nemlig den, at man ikke bevise, hvad der skal bevise, men paa cengang gaae et rask Spring, og lidebster at tale om Stilling, taler om noget andet, og man vilger da Naget, der er forfatlig, og bevise da med fuldkommen Ret, at det er altsed forfatlig, og naar man saa nærmere undersøger det, saa er det i Grunden kan blevet bevist, at det, der er forfatlig, det er forfatlig. Jeg haaber ikke, at det vil vakte Misforstaaelse, naar jeg paa denne Waade udtaler mig om endel af de Argumentationer, som vi her have hørt, og jeg troer ikke, at jeg vil blive misforstaaet eller midsendt, da jeg ikke i Hensende Grund har hørt til Hensigt at sige nogen af de arede Rigsdagssmand for et bevist Brug af saadant Raafonnement.

(Beholdt.)